

«El ciscarisme és un invent de la premsa»

La renúncia d'Antonio Tirado a encapçalar per tercera vegada la llista municipal a l'alcaldia de Castelló ha fet possible que Daniel Gozalbo, actual director general d'Ensenyament Mitjà en la Conselleria de Cultura, haja estat proposat candidat per l'agrupació local de Castelló del PSPV-PSOE.

Nascut a Costur fa 38 anys i casat amb tres fills, Daniel Gozalbo és una persona lligada al món de l'ensenyament. Catedràtic de matemàtiques, ha exercit la docència a Albaida, Borriana i a l'Institut Sos Baynat de Castelló, on figura actualment com a funcionari en excedència.

La seua trajectòria política comença als 16 anys, en ple franquisme, professant l'inevitable cristianisme d'esquerres de vessant marxista que a Castelló proclamaven alguns capellans progressistes. De l'HOAC i del catolicisme d'esquerra passarà a formar part dels grups d'extrema esquerra.

Del temps de la il·lusió perduda Gozalbo passà a pràctica política amb el seu ingrés al PSPV de la mà de Joan Francesc Mira. «Jo, com que tenia disposicions econòmiques i temps lliure, vaig haver d'assumir la tasca de coordinació amb València perquè, a més, tenir cotxe en aquella època et situava favorablement per contactar. Aquella fou una militància molt voluntarista». Així, entre il·lusions arxivades i militàncies de cor, Daniel Gozalbo entrà a l'executiva del PSPV.

—*¿En què van quedar totes les utopies d'aquells moments, després de la integració del PSPV al PSOE?, ¿es van perdre?*

—En aquell moment es van perdre moltes coses. Jo, personalment,

Daniel Gozalbo.

Daniel Gozalbo s'ha perfilat ja com el candidat a alcalde pel PSOE a l'Ajuntament de Castelló de la Plana. Director General d'Ensenyament Mitjà en la Conselleria de Cebrià Ciscar, insisteix que no hi ha corrents dins el partit fora de València.

Albert Vicent

havia estat allunyat de la realitat de Castelló i en tornar ací em vaig trobar una mica aïllat. Això em va fer apartar-me de la militància i vaig mantenir únicament la meua relació amb la UGT. Després de l'intent de colp d'estat, al febrer de 1981 ja vaig decidir entrar al PSOE.

—*¿Què va ser el que el va decidir a ingressar en el partit?*

—La meua etapa de voluntarisme i d'utopia, la vaig passar molt jove, des dels 16 fins als 25 o 30. El problema és que, després, un ja coneix totes les possibilitats a les quals dóna lloc la utopia i el voluntarisme, sap com és de bonic sentir-se rodejat de quatre amics

que pensen el mateix i formen part d'un clan de privilegiats. Però un també veu que la seua incidència es molt reduïda, que allò que ell pensa no es capaç de traslladar-se a la societat, perquè no hi ha un mecanisme automàtic, sinó que es queda dins dels propis cercles. En aquest moment un s'adona que, moltes vegades, és preferible avançar a poquet a poquet, però anar avançant, que no avançar gens.

—*Tanmateix, hi ha gent que, havent començat amb vostè, al món de la política, avui es troba en opcions més d'esquerres i decididament nacionalistes, ¿també a ells els considera utòpics?*

—No, no. Jo tinc molts vells amics que avui estan a la UPV i estic convençut que és necessària l'existència de la Unitat. Estic totalment convençut, perquè la societat ha d'estar vertebrada i poder manifestar sempre les seues opinions. És evident que hi ha un sector de població que pensa que els passos no poden ser graduals, sinó que cal aprofundir més i amb més rapidesa;

V. CAMIR

que les lluites han de confluïr, com és el cas del pacifisme i l'ecologisme. Jo, per la meua part, crec que els objectius de la UPV s'aconsegueixen més fàcilment des d'altres opcions amb més ressonància social.

—*Daniel Gozalbo, en la seua carrera per encapçalar la llista a l'alcaldia de Castelló ha rebut el suport tant de la Comissió executiva local com de l'assemblea de l'agrupació local, ¿quins són els fils que ha mogut per arribar a la candidatura?*

—M'he trobat davant un cúmul de casualitats. D'una banda, el company Tirado no es torna a presentar. Això desencadena una dinàmica interna al partit que busca persones que continuen la tasca de Tirado. Entre els possibles substituïts, Miquel Bellido decideix no presentar-s'hi i això fa que jo, sense voler-ho massa, em trobe en la línia d'eixida.

—*¿I com qualificaria tot el procés de llistes a Castelló?*

—Ha estat un procés normal perquè en tots els períodes congressuals les lluites internes apareixen d'una manera quasi ritual. Atesa la importància de l'alcaldia de Castelló i amb l'experiència dels darrers anys, hi havia un cert respecte pel procés. Però l'esperit de treballar conjuntament per part de tots els membres i el camí de «pacificació» que portem des de fa ja quasi tres anys han fet que tot siga tranquil i el candidat acabe amb el suport de tots. Jo m'atreuria a qualificar de modèlic aquest procés intern.

—*Per a vostè, des del punt de vista polític i personal, ¿accedir a l'alcaldia de Castelló significa un ascens polític respecte del càrrec que ara ocupa?*

—Sí. Jo crec que és un càrrec polític important, perquè fins ara només havia estat treballant al món de l'educació. Sóc un professional de l'educació que coneixia aquest món des de quasi quinze anys i ser director general d'Ensenyament Mitjà ha estat una gran oportunitat que mai no agrairé prou a Cebrià Ciscar. Però el camp de l'educació és reduït i tinc unes inquietuds de tipus social que fan que aquesta nova etapa, en la qual la política serà més global i ja no tan sectorial, siga un repte important per a mi.

Per a mi, ser alcalde, si tot va bé, és en aquests moments la cosa més fonamental per a la meua vida. L'alcalde personifica un poder molt antic al nostre poble, molt assumit per la nostra societat i al qual s'exigeix més per a solucionar els problemes quotidians.

—*¿Després de la seua elecció es que-*

darà el seu rival, Francesc Solsona, compost i sense nòvia?

—*(Ràpidament)*. Solsona no és un rival. Mai no ho ha estat, ni ho serà. Jo vaig fer costat a la seua candidatura en les altres eleccions, i crec que ho ha fet bé al front de la Diputació, i que ha de seguir en el càrrec.

—*Malgrat haver estat al front de la Direcció General d'Ensenyament Mitjà, vostè no és ciscarista.*

—Crec que això del ciscarisme és un invent dels periodistes, que necessiten fer identifications. He estat treballant quatre anys amb Cebrià, crec que és un dels polítics més brillants i eficients que he conegut, i estic molt agraït d'haver pogut treballar al seu costat. Sempre he aplicat la seua política. Pel que fa als corrents interns, tan sols tenen significació quant a València. A Castelló no hi ha la divisió entre «lermistes» i «ciprianistes».

—*¿En quin lloc quedaria un antic batallador com Felipe Guardiola, que en altres temps tenia un cert pes?*

—Guardiola ha estat durant molt de temps un home molt important a la província de Castelló. Crec que en aquests moments, si no és tan important com era, continua tenint un pes específic dins del partit, i per tant, la seua experiència i els seus dots personals no poden ser desaproveïats pel PSOE.

—*Per primera vegada en molts anys, les properes eleccions no seran un joc a dues mans. El centre pareix recuperar-se de la mà de Suárez i l'esquerra ha arribat a un compromís electoral. ¿Quina valoració li mereix tot això?*

—L'actual situació és diferent a la de fa quatre anys, que presentava una conjuntura que ja no es tornarà a repetir. Actualment, el PSOE té un desgast de poder important a nivell global, però crec que a Castelló tenim un avantatge i és que en els darrers vuit anys hem fet una gestió realment bona a l'Ajuntament. Ha augmentat el nivell de vida, la ciutat ha deixat de degradar-se i totes les millores aconseguïdes ens han de tornar a donar la victòria.

D'altra banda, crec que en alguns partits de la dreta hi haurà sorpreses importants, mentre que la coalició IU-UPV és encara una incògnita.

—*Si els vots no donassen la majoria absoluta al PSOE, ¿amb qui es casaria Daniel Gozalbo, amb els centristes de Suárez o amb els antics companys del PSPV que ara militen en la UPV?*

«La meua gestió potenciarà el treball en equip i intentarem fer una ciutat més humana».

—En el cas que això arribàs, seria l'executiva local la que hauria d'opinar sobre el tema. Jo, en principi, evidentment, sóc més partidari d'una unió amb l'esquerra que amb el centre.

—*Alianza Popular presenta com a candidat José Luis Gimeno, l'ex-president de la Coordinadora Pro-Libertad de Enseñanza en Valenciano. ¿Com qualificaria aquesta presència en les llistes d'AP d'un home «independent» fins fa pocs mesos?*

—Això, lògicament, entra dins de l'estratègia de la dreta, que intenta obrir tot el seu espectre polític el màxim possible. Intenten buscar aquelles persones que lideren opinió. Veig normal que la dreta intentàs que José Luis Gimeno entràs al partit, de la mateixa manera que veig lògic que José Luis Gimeno intente acollir-se dins d'un partit per poder fer política. Crec que és un procés totalment normal. Ara, no pense que la qüestió de l'ensenyament tinga un pes específic molt gran en unes eleccions municipals, perquè reduiria

les situacions a debatre en la campanya.

—*Des del passat estiu sembla que des de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència no hi havia una política clara a l'hora d'aplicar la Llei d'Ús i Ensenyament.*

—Jo faig la següent reflexió: en 1982 a Castelló hi havia tres professors donant classe en valencià a l'ensenyament, ara en tot el País Valencià hi ha 850.000 xiquets estudiant-lo, 115.000 estudien en valencià i hi ha més de 2.000 professors de valencià. Per a mi, el pas és gegantesc. ¡Clar que encara falta per fer! Però el que s'ha de mirar no és el cas particular d'Almassora, sinó el panorama total.

En aquests moments, després de tres anys de lleis i decrets, era l'hora de seure i veure la situació com estava, no perdre de vista que un partit polític ha de liderar una societat i per això hi ha d'estar molt arrelat. Com va dir Ciscar l'altre dia en una intervenció, és el moment d'esperar la societat, si es que s'ha corregut massa, agafar forces i

tornar a moure en el moment apropiat. Jo crec que el que hem fet ara és adequar-nos a la realitat. Hi ha hagut sentències importants; malinterpretacions per part dels pares que pensaven que el castellà es perdria. La Conselleria el que ha tractat de fer és introduir un factor de pacificació al sector i garantir uns drets que alguns pares sentien lesionats, per anar avançant amb normalitat.

—*¿Però la Conselleria ha cedit o li han fet la traveta? ¿Hauria cedit la Conselleria sense la sentència d'Almassora?*

—El primer que ens va fer pensar seriosament va ser la sentència del Tribunal Constitucional del passat estiu. D'altra banda, el tema de la Universitat també pesà i ja, finalment, van aparèixer certs pares que pensaven que amb la normativa actual s'estava en perill de perdre el castellà. Tots els factors ens han fet reflexionar, però fonamentalment el que ens ha fet reflexionar és que el conseller tenia molt dissenyada la política lingüística,

en la qual hi havia un primer període de tres anys, un segon període de quatre i un tercer de tres anys més. En aquest primer període, l'objectiu era posar en marxa la llei, que no s'ha canviat, i calia reflexionar al final del mateix període. Ara ens toca consolidar l'avanç.

—*¿Què pensa que es pot fer per la llengua des de l'alcaldia?*

—Per la llengua es poden fer coses des de tots els llocs. Ara bé, quan és utilitzada per les autoritats, és evident que això li dona un factor que durant molts anys no ha tingut i que, segons els historiadors i els lingüistes, és una de les causes per les quals certa gent no parla valencià.

—*Fa vuit anys que des de l'alcaldia de Castelló no es parla en valencià, ¿quan canviarà tal actitud?*

És evident que hi ha situacions en les quals parlar castellà és per a un alcalde molt important. Cal no oblidar que la ciutat de Castelló ha duplicat la població en els darrers 20 anys i que hi ha hagut una important incidència dels emigrants. Això vol dir que el castellà ha de ser usat.

—*L'actuació de Tirado ha estat qualificada de presidencialista, inclús des de dins del mateix PSOE, ¿quins canvis introdueix en la manera d'actuar Daniel Gozalbo?*

—Jo crec que Tirado ha estat el candidat ideal per al PSOE al llarg d'aquests anys i feia falta fer la gestió que ha realitzat. Amb ell s'ha sanejat l'Ajuntament, s'ha millorat la infraestructura, i hi ha hagut una especial atenció a l'urbanisme. Que Tono, per la seua manera d'actuar en públic, tingué un cert distanciament brechtia, és la seua manera de ser i que es manifesta en una forma individualista i distanciadora de veure la realitat. Jo no tinc aquesta manera d'entendre la realitat, i això es plasmarà en una gestió que potenciarà el treball en equip.

D'altra banda, com Tirado ha construït la infraestructura d'una nova ciutat que mira cap al futur i, a més, Castelló ja no creix, ara el que caldrà fer es donar contingut a tota aquesta infraestructura. Per tant, la meua gestió pot ser menys lluidora, però intentarem fer una ciutat més humana.

—*¿Hi haurà menys obsessions per les obres públiques i es potenciaran la cultura i els serveis socials? ¿Ha acabat ja l'era de les placetes?*

—L'educació, la cultura, els serveis socials, la sanitat i la joventut seran les àrees socials que més ens demanarà la societat que desenrotllem i així ho farem. □

